

Onderwijskundig beleidsplan 2018-2022

Stichting PCBO Leiderdorp

Eigentijds en vertrouwd. Een sterke basis.

Inhoudsopgave

Hoofdstuk 1: Inleiding	3
Hoofdstuk 2: Missie en visie	3
2.1. Opvoeden en de rol van het onderwijs	
2.2. Onderwijskundige visie	
A. Passend onderwijs	
B. Karaktervorming	
C. Samenwerking	
D. Een ondersteunend schoolklimaat	
2.3. Eigentijds en vertrouwd. Een sterke basis.	
2.4. Wat we willen bereiken	
Hoofdstuk 3: Doelen	6
3.1. Algemeen	
3.2. Kwaliteitszorg	
3.3. Onderwijskundig beleid	
3.4. Ouderbetrokkenheid	
3.5. Personeelsbeleid	

1. Inleiding

Dit Onderwijskundig Beleidsplan is opgesteld na het raadplegen van de volgende bronnen:

- het Onderwijskundig Beleidsplan 2014 - 2018 van de PCBO Leiderdorp;
- de 'Samenvatting Personeelsgesprekken', naar aanleiding van gesprekken met alle personeelsleden van de PCBO, voorjaar 2017;
- input planningsbijeenkomst april 2017 door intern begeleiders en directieleden;
- directiebesluit juni 2017 over 'Waarden gedreven onderwijs PCBO Leiderdorp' ;
- directiebesluit juni 2017 over 'Kleuteronderwijs, samen bouwen';
- Leesverbeterplan PCBO Leiderdorp, juni 2017;
- het Strategisch Beleidsplan 2018 - 2022 van de PCBO Leiderdorp.

In het algemeen ervaren vele direct betrokkenen een gevoel van tevredenheid over de gang van zaken bij PCBO Leiderdorp. De wens wordt uitgesproken dat er voldoende aandacht moet blijven voor borging van hetgeen goed gaat. Doel blijft om van goed naar beter te komen.

Dit Onderwijskundig Beleidsplan 2018 - 2022 en het Strategisch Beleidsplan 2018 - 2022 vormen de basis voor het per school vast te stellen Schoolplan 2018 - 2022.

In strategie en visie en de uitwerking daarvan lopen veel zaken parallel voor de vier scholen. Waar mogelijk wordt samen opgetrokken. Waar sprake is van specifieke schoolaccenten wordt dit opgenomen in het eigen schoolplan.

2. Missie en Visie

2.1. Opvoeden en de rol van onderwijs

Onderwijs maakt deel uit van de door ouders gekozen opvoedingsomgeving en dat schept een bijzondere relatie. We zullen hierin samen moeten optrekken en dit vraagt daarom om een zeer nauwe samenwerking. Het bijbrengen van kennis en vaardigheden, het beïnvloeden van sociaal gedrag en het bieden van een brede oriëntatie op de ons omringende samenleving spelen voor een kind een grote rol in zijn/haar latere leven. Daarvan moeten we ons steeds bewust zijn. Op de juiste momenten het verschil maken, is de ambitie van elke leerkracht.

Opvoeden is het leiden en begeleiden van kinderen naar zelfstandigheid. Grenzen aangeven, richting wijzen en hulp bieden aan het kind bij het maken van eigen keuzes. Bij het opgroeien van een kind verschuift het accent van meer directief (gebaseerd op gezag) naar coachend (gebaseerd op uitleg/discussie/overtuiging) opvoeden. Een kind zal geleidelijk ook steeds meer een eigen karakter vormen en eigen opvattingen en voorkeuren krijgen. Hoe om te gaan met die groeiende zelfstandigheid is de uitdaging van elke opvoeder.

Bij dit alles is er niet zoiets als een standaard aanpak. Elk kind is anders en ontwikkelt zich in een eigen tempo met eigen specifieke eigenschappen.

De primaire verantwoordelijkheid voor de opvoeding ligt bij ouders/verzorgers. Hun manier van opvoeden wordt bepaald door hun eigen opvattingen, maar ook als reactie op gedrag en opvattingen van het kind zelf.

Bij dit alles speelt de opvoedingsomgeving een belangrijke rol. Veiligheid, positieve stimulansen, duidelijke regels, begrip voor fouten, geduld en een consequente houding zijn belangrijke

principes.

Kinderen hebben naast de thuissituatie ook te maken met andere personen die een rol spelen bij de opvoeding, zoals familieleden, burens, vriendjes, medewerkers kinderopvang, leerkrachten en soms gespecialiseerde deskundigen. Ook de invloed van het gebruik van sociale media door kinderen mag niet onderschat worden. De keuze van en sturing op deze omgeving door ouders zal bij het opgroeien steeds minder bepalend zijn omdat kinderen steeds meer hun eigen accenten gaan leggen en hun eigen weg zoeken.

2.2. Onderwijskundige visie

Onze scholen kennen een lange onderwijstraditie. We zijn niet stil blijven staan in de tijd. We passen ons voortdurend aan de maatschappelijke ontwikkeling aan en maken ook gebruik van succesvolle werkwijzen elders. We proberen het goede uit het verleden te bewaren. Veel aandacht voor de kernvakken taal en rekenen leidt nog steeds tot een hoog leerrendement. Veiligheid, rust, regelmaat en duidelijke regels zijn voor ons al heel lang essentieel en vormen de basis om te kunnen leren. We kiezen heel bewust niet voor een eenzijdig op één bepaald gedrag gerichte pedagogische aanpak die ons zou belemmeren bij de verdere ontwikkeling van ons onderwijs. Dat past niet bij onze visie dat elk kind wordt gezien, dat ieder kind er mag zijn en dat we verschillen tussen kinderen accepteren, ook wanneer sprake is van verschillen wat betreft cultuur en geloof.

In onze onderwijskundige visie staan vier elementen centraal:

A. Passend onderwijs

Elk kind is anders en elk kind moet weten dat het ertoe doet en gezien wordt. Een gezin met heel verschillende kinderen moet op dezelfde school goed terecht kunnen. We hebben niet één aanpak in het begeleiden van de kinderen. Het ene kind vereist andere accenten dan het andere. Wanneer je dit als kern van het onderwijs ziet, dan vraagt dat veel, vooral ook van de kwaliteit van de leerkrachten en hun hulpmiddelen. We kiezen voor een breed aanbod van vakken en onderwerpen. Niet alleen om een kind de samenleving te laten leren kennen, maar ook om eigen voorkeuren en kracht te laten ontdekken.

B. Karaktervorming

Omdat kinderen volwaardig deel moeten kunnen uitmaken van de samenleving, is in het onderwijs aandacht voor karaktervorming en sociaal-emotionele ontwikkeling minstens zo belangrijk als ontwikkeling van kennis en vaardigheden. Op onze scholen gaat het daarbij om een aantal vaak met de christelijke traditie verbonden waarden. Het begrip 'vertrouwen' (in jezelf, in anderen, in de toekomst) staat daarbij voor ons centraal. In feite gaat het daarbij niet om een specifiek leervak maar iets dat door alles op school heen behoort te lopen om kinderen steeds weer te laten zien wat belangrijk is in hun gedrag. Vanuit deze waarden ontwikkelen de kinderen een moreel kompas dat hen helpt bij het maken van keuzes in opvattingen en gedrag.

C. Samenwerking

Scholen zijn onderdeel van een veel groter geheel dat bijdraagt aan de opvoeding van kinderen. De samenwerking met ouders/verzorgers is essentieel. Een groot aantal instellingen, verenigingen en voorzieningen van kinderopvang, de buurt, jeugdzorg en huisartsen tot aan sportverenigingen en culturele voorzieningen, spelen een rol. Voorbereiding op overgang naar het voortgezet onderwijs is een onmisbare schakel. Het leggen van verbindingen is essentieel in een gecompliceerde opvoedingsomgeving.

D. Een ondersteunend schoolklimaat

De driehoek ouders-leerkrachten-leerlingen vormt de gemeenschap op school. Zij hebben een gedeelde verantwoordelijkheid voor een sfeer van veiligheid en vertrouwen, openheid en nieuwsgierigheid, duurzaamheid en innovatie. Een goede sfeer op school is een eerste vereiste voor de ontwikkeling van de leerlingen. Een gemotiveerd en inspirerend team van leerkrachten legt de basis voor dat schoolklimaat. Hun plezier en nieuwsgierigheid maakt de sfeer op school, wat als voorbeeld geldt voor de kinderen. De leerkrachten worden gestimuleerd in hun professionele ontwikkeling. Ze zijn collegiaal en geven elkaar geregeld feedback.

Wij streven naar het behoud van een kleinschalig karakter, wat leerlingen structuur, regelmaat en duidelijkheid biedt en waarin iedere leerling maximaal tot zijn recht komt. We zijn en blijven alert op pesten en discriminatie en maken kinderen bewust van de afspraken en regels die de school daarvoor gemaakt heeft. Ook hierin hebben het team, de kinderen en de ouders een gedeelde verantwoordelijkheid met respect voor elkaar en ieders rol.

2.3. Eigentijds en vertrouwd. Een sterke basis.

Als centrale slogan gebruiken we de zin: 'Eigentijds en vertrouwd. Een sterke basis'.

'Eigentijds', omdat we:

- bij de jongsten uitgaan van spelend leren en ruimte bieden voor hun eigen tempo;
- nog meer inzetten op passend, soms individueel gericht onderwijs;
- gezamenlijk beschikken over Prisma-klassen voor (hoog)begaafde kinderen die extra ondersteuning en uitdaging nodig hebben;
- ruim gebruik maken van digitale hulpmiddelen;
- Engels en 'Moderne Media' naast taal en rekenen als kernvakken zien en daarbij streven naar vakleerkrachten;
- werken in ateliers om via een brede oriëntatie op onderwerpen, thema's en werkvormen de eigen talenten en voorkeuren te ontdekken en te ontwikkelen;
- gebruik maken van observatie en toetsing van ontwikkelingsgroei om tijdig en gericht bij te kunnen sturen.

'Vertrouwd' en 'Een sterke basis', omdat we:

- uitgaan van leeftijdsgroepen
- ons richten op sociaal-emotionele ontwikkeling en karaktervorming;
- veel aandacht besteden aan degelijk taal- en rekenonderwijs;
- kinderen een brede oriëntatie op onze samenleving bieden;
- rekenen op medeverantwoordelijkheid van de ouders/verzorgers;
- leerkrachten hebben die pedagogisch en didactisch kindgericht zijn;
- kinderen zo goed mogelijk voorbereiden op voortgezet onderwijs.

2.4. Wat we willen bereiken

Als kinderen onze school verlaten willen we graag dat ze beschikken over:

- kennis en vaardigheden die ze voor hun verdere ontwikkeling nodig hebben;
- vertrouwen in zichzelf en dat ze er niet alleen voor staan in hun leven;
- overtuiging dat hun leven zin heeft ook en vooral in relatie tot hun naasten;
- zelfstandigheid zodat ze eigen keuzes kunnen en durven maken;
- normen en waarden waarbij 'vertrouwen' centraal staat.

3. Doelen 2018-2022

3.1. Algemeen

Gedurende de planperiode 2018-2022 wordt er naar gestreefd om over de gehele linie van goed naar beter te komen. Waar mogelijk worden in de schoolplannen kwantitatieve ijkpunten geformuleerd. Daarbij dient gewaakt te worden voor situaties waarbij het een ten koste gaat van het ander. Een geforceerde nadruk op cognitieve doelen kan ten koste gaan van aandacht voor sociale ontwikkeling of het aanbieden van voldoende uitdagingen op andere intelligentiegebieden. Bovendien zijn scores gemiddelden van groepen kinderen die het ene jaar nu eenmaal anders zijn samengesteld dan het andere jaar.

Desalniettemin is het goed duidelijke en in schoolplannen verder te specificeren doelen te hebben, maar dan als ijkpunt waaraan nadere analyse en discussie kan worden verbonden.

In algemene zin is het streven erop gericht om de in de afgelopen jaren door harmonisatie op het gebied van onderwijs en bedrijfsvoering ontwikkelde kracht, verder uit te bouwen door nog meer in te zetten op de kracht van de teams. Een evenwichtige samenstelling van de teams blijft belangrijk. De teams moeten meer ruimte in tijd en middelen krijgen om hun eigen profiel te versterken.

Aan het einde van de planperiode is het volgende op alle vier scholen gerealiseerd:

3.2. Kwaliteitszorg

- Met behulp van het observatie-instrument 'ZIEN!' brengen we de voortgang in ontwikkeling systematisch in kaart. We voeren bij het kleuteronderwijs een nieuw observatie-instrument in dat beter kan bijdragen aan een verbinding tussen de kinderopvang en het basisonderwijs en aan de overdracht naar groep 3.
- Leerkrachten scholen zich in het gebruik van het GRIMM-model gericht op didactiek.
- Met behulp van 'Lesson Study' blijven leerkrachten goed doordachte lessen ontwerpen.
- We formuleren per school in de schoolplannen concrete (CITO) ijkpunten die rekening houdend met de schoolpopulatie uitdagend maar wel haalbaar zijn en duidelijk boven het landelijk gemiddelde liggen. We streven daarbij naar een stijgende lijn in het gemiddelde over drie jaar.
- Tijdens de start- en evaluatiegesprekken en tijdens het jaarlijkse groepsbezoek door de directeur zijn didactiek en het pedagogisch klimaat in de betreffende groep steeds onderwerpen van gesprek.

3.3. Onderwijskundig beleid

- We stimuleren welbevinden en betrokkenheid van de kinderen.
- Aan het einde van de planperiode is het waardengedreven onderwijs beter zichtbaar in alle facetten van het onderwijs op de scholen van de PCBO.
- Voor alle kinderen is er een passend aanbod op het gebied van rekenen, taal, lezen en schrijven. We bieden de leerstof in de klas per vakgebied op drie verschillende niveaus aan. We evalueren jaarlijks dit aanbod. Extra aandacht is er deze planperiode in ieder geval voor het leesonderwijs.
- Er is aandacht voor kinderen met specifieke ondersteuningsvragen. We kopen individuele ondersteuning indien nodig en zo mogelijk in. In de Prisma-klas werken we aan de ontwikkeling van competenties en bieden we extra uitdaging.
- Binnen de beschikbare middelen zoeken we naar meer ruimte voor leerkrachten om elk kind de juiste aandacht te kunnen geven (taakverlichting, groepsomvang, onderwijsassistentie e.d.)

- Voor de cognitieve vakken rekenen, taal en lezen streven we naar duidelijk vastgestelde hoge opbrengsten.
- In de middaguren bieden we de zaakvakken, creatieve vakken en andere uitdagende activiteiten in ateliervorm aan. We evalueren dit aanbod jaarlijks.
- We bieden de zaakvakken aardrijkskunde, geschiedenis en natuur en milieu in een herkenbare vaste structuur aan, waarbij zowel kennisoverdracht alsook de ontwikkeling van diverse competenties zijn gewaarborgd. Deze aanpak moet wat betreft kennisoverdracht leiden tot resultaten op de wereldoriëntatie-onderdelen van de CITO-Eindtoets die aantoonbaar boven de landelijke gemiddelden liggen.
- We maken planmatig gebruik van alle beschikbare digitale hulpmiddelen. Dit gebruik wordt jaarlijks geëvalueerd.
- In alle groepen is zichtbaar dat de eigen leerkracht de basisondersteuning biedt die het kind nodig heeft. Daartoe worden de voorwaarden geschapen door regelmatig gebruik te maken van ruimten waar de kinderen zelfstandig aan hun (week)taak werken.
- Aan het einde van de planperiode moeten 21st century skills, een leergang Moderne Media, het onderwijs in de Engelse taal in alle groepen, het muziekonderwijs en cultuureducatie in het leerstofaanbod zijn geïmplementeerd. Engels en Moderne Media zijn op het eind van de planperiode in het rooster geïntegreerde kernvakken.
- We streven naar vakdocenten voor in ieder geval Engels, 'Moderne Media' en muziek.

3.4. Ouderbetrokkenheid

- Er zijn aantoonbaar activiteiten ontwikkeld om de ouderbetrokkenheid te vergroten. Alle kleuters worden thuis bezocht door een leerkracht, er worden in september startgesprekken gevoerd met ouders en (vanaf groep 5) het kind. Er zijn regelmatig thematische bijeenkomsten waar ouders de gelegenheid krijgen elkaar te ontmoeten en van gedachten te wisselen met elkaar en de medewerkers over school en onderwijs .
- We streven naar een oudertevredenheid die duidelijk boven het landelijk gemiddelde ligt.

3.5 Personeelsbeleid

- We creëren meer ruimte in de roosters om stichtingsbreed en per school meer tijd te besteden aan schoolorganisatie, lesontwikkeling en scholing.
- We streven naar een zo hoog mogelijk percentage leerkrachten die vakbekwaam zijn (minimaal 75%). Beginnende leerkrachten dienen na 2 jaar basisbekwaam te zijn en na maximaal 5 jaar vakbekwaam.
- Leerkrachten dienen zich te registreren in het lerarenregister en voldoen aan de daaraan verbonden scholings- en validerings-vereisten.
- Aan het eind van de planperiode dient tenminste 20% van de leerkrachten een man te zijn.
- Leerkrachten moeten zich thuis voelen op onze scholen onder meer blijkend uit een tevredenheidsscore die boven het landelijk gemiddelde ligt.

